

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Επιμέλεια:
Πιτσιλαδή Αδαμαντία
Εκπαιδευτικός Πληροφορικής

1^ο & 2^ο Δημοτικό Σχολείο Μαλίων

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

www.saferinternet4kids.gr

www.help-line.gr

Γραμμή βοήθειας

www.safeline.gr

Γραμμή παράνομου περιεχομένου

www.inhope.org
www.betterinternetforkids.eu

www.forth.gr

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Εισαγωγή στο διαδίκτυο
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Social Media)
- Διαδικτυακός εκφοβισμός (Cyber bullying)
- Προσωπικά δεδομένα

Διαδίκτυο

- Το διαδίκτυο παρομοιάζεται με «υπερλεωφορείο πληροφοριών».
- Καθημερινά διακινείται **πλήθος δεδομένων** με οποιαδήποτε μορφή – **κείμενα , εικόνες , ήχοι, μουσική, βίντεο** – φέρνοντας στην οθόνη του υπολογιστή μας ένα τεράστιο αριθμό ψηφιακών πηγών πληροφόρησης.
- Σε αυτή όμως την παγκόσμια Κοινωνία της Πληροφορίας είναι πολύ δύσκολο έως **ακατόρθωτο** να υπάρχει ένα είδος **ελέγχου της ποιότητας, της εγκυρότητας και της καταλληλότητας** των πληροφοριών που φτάνουν στον υπολογιστή μας.

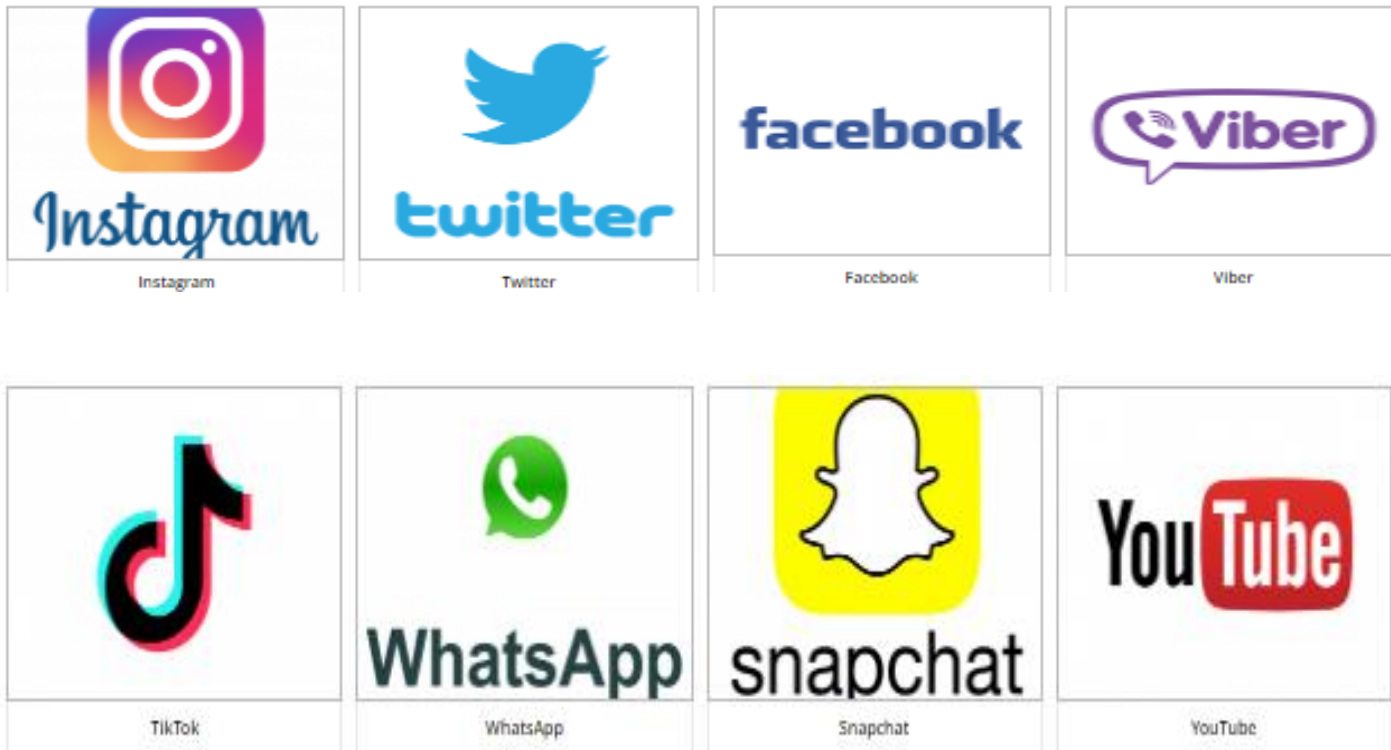
Διαδίκτυο

- Είναι λοιπόν υποχρέωσή μας να **ενημερωθούμε** για τους **κινδύνους** του διαδικτύου και τους **φορείς** που μπορούν να μας βοηθήσουν να **προστατέψουμε** τους εαυτούς μας και να «σερφάρουμε» με **ασφάλεια** στο διαδίκτυο
- Σύμφωνα με έρευνα, οι 3 δημοφιλέστεροι ιστότοποι για το 2021 ήταν: Google, το Youtube και Facebook.
- Που σημαίνει ότι οι χρήστες του διαδικτύου αφιερώνουν αρκετό χρόνο στα social media.

Social media – Μέσα κοινωνικής δικτύωσης 1/3

- Social media είναι όλες αυτές οι ιστοσελίδες οι οποίες έχουν σκοπό να δικτυώσουν τον κόσμο.
- Είναι οι πλατφόρμες όπου εγγράφεται ο κόσμος, κάνει φιλίες, μοιράζεται φωτογραφίες, συνομιλεί με άλλους, κάνει γνωριμίες, με σκοπό να μπορεί ανά πάσα στιγμή να έρθει σε επαφή μαζί με άλλους χρήστες online.

Social media – Μέσα κοινωνικής δικτύωσης 2/3

Social media – Μέσα κοινωνικής δικτύωσης 3/3

Οι παγίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που απαιτούν προσοχή

- ❑ Ψεύτικη κοινωνικότητα
- ❑ Γοητεία ή παγίδα το μοίρασμα προσωπικού υλικού;
- ❑ Μορφή εκβιασμού
- ❑ Μορφή διαδικτυακού εκφοβισμού (cyber bullying)
- ❑ Αύξηση μιας εθιστικής συμπεριφοράς

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 1/13

Ο διαδικτυακός εκφοβισμός (cyberbullying) συμβαίνει όταν ένα παιδί ή ένας έφηβος δέχεται από κάποιον ή κάποιους, ανώνυμά ή επώνυμά, απειλές ή παρενοχλείται, ταπεινώνεται, εξευτελίζεται συνήθως με επαναλαμβανόμενο τρόπο, μέσω του διαδικτύου (κοινωνικά δίκτυα, παιχνίδια, εφαρμογές κ.λπ.) ή των κινητών τηλεφώνων.

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 2/13

Οποιαδήποτε ενέργεια στο διαδίκτυο έχει σκοπό να οδηγήσει ένα παιδί σε απόγνωση και να του προκαλέσει φόβο σε συστηματική βάση μπορεί να θεωρηθεί διαδικτυακός εκφοβισμός

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 3/13

Πως μπορεί να εκφραστεί

- ❖ **Εκφοβισμός με γραπτό μήνυμα:** Το παιδί ίσως λάβει δυσάρεστα, προσβλητικά ή απειλητικά μηνύματα
- ❖ **Παρενόχληση/κλήσεις-φάρσα:** κάποιος ίσως καλεί επίμονα το παιδί στο κινητό του και του λέει δυσάρεστα και προσβλητικά πράγματα
- ❖ **Δημοσίευση και διαμοιρασμός εικόνων χωρίς τη συγκατάθεση του παιδιού :** Φωτογραφίες, βίντεο ή οπτικό υλικό τραβηγμένο με webcam, όπου εμφανίζεται το παιδί θα μπορούσαν να κυκλοφορήσουν μέσω email ή μηνυμάτων, να αναρτηθούν στο διαδίκτυο ή να μπουν σε δημόσιο ιστότοπο με το όνομα του παιδιού σε ετικέτα
- ❖ **«Happy slapping»:**
Κάποιος θα μπορούσε με το κινητό του να φωτογραφίσει ή να βιντεοσκοπήσει το παιδί καθώς το κακοποιεί λεκτικά ή σωματικά

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 4/13

Πως μπορεί να εκφραστεί

- ❖ **Εκφοβισμός μέσω email ή άμεσων μηνυμάτων:** το παιδί θα μπορούσε να λάβει δυσάρεστα, προσβλητικά ή ενοχλητικά email ή άμεσα μηνύματα από κάποιον που γνωρίζει ή από έναν άγνωστο
- ❖ **Εκφοβισμός σε chatroom:** ένας άλλος χρήστης του chatroom θα μπορούσε να πει αγενή πράγματα στο, ή για το, παιδί
- ❖ **Εκφοβισμός μέσω κοινωνικού δικτύου:** κάποιος θα μπορούσε να αναρτήσει δυσάρεστα ή προσβλητικά μηνύματα για το παιδί σ' έναν ιστότοπο σαν το Tik Tok ή το Instagram ή να φτιάξει ένα πλαστό προφίλ του παιδιού
- ❖ **Εκφοβισμός στη διάρκεια ενός διαδραστικού παιχνιδιού:** αν το παιδί παίζει παιχνίδια για πολλούς παίκτες, κάποιος συμπαίκτης του ίσως προσπαθήσει να το αποκλείσει ή να το αγνοήσει. Οι έρευνες δείχνουν πως αυτού του είδους ο διαδικτυακός εκφοβισμός έχει αντίκτυπο στην αυτοεκτίμηση

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 5/13

Και ακούγεται συχνά να λένε.. Μα το έκανα για να γελάσουμε... Είναι πράγματι ένα αστείο;;

Δυστυχώς ο διαδικτυακός εκφοβισμός δεν είναι αστείο που μπορεί να συμβεί μεταξύ συνομηλίκων, αλλά μια πολύ επικίνδυνη πράξη με μακροχρόνιες και τραυματικές συνέπειες για το παιδί που το βιώνει αλλά και για το παιδί που το παρατηρεί!

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 6/13

Ανάμεσα στις συνέπειες αυτές περιλαμβάνονται:

- ✓ κατάθλιψη
- ✓ αυτοκαταστροφική ή αυτοκτονική συμπεριφορά
- ✓ χαμηλή αυτοεκτίμηση
- ✓ κακή σχολική επίδοση
- ✓ κοινωνική απομόνωση

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 7/13

Και αν το παιδί μου εκφοβίζει;

- Ο διαδικτυακός εκφοβισμός ίσως ελκύει νέους που δεν έχουν ασκήσει ποτέ εκφοβισμό επειδή πιστεύουν ότι είναι ανώνυμοι όταν χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ή το κινητό τους.
- Θα μπορούσαν να κάνουν πράγματα που δεν θα διανοούνταν να τα διαπράξουν πρόσωπο με πρόσωπο.
- Ή μπορεί να ενδώσουν στην πίεση συνομηλίκων τους και να προωθήσουν ένα email ή ένα γραπτό μήνυμα με εκφοβιστικό περιεχόμενο, ή να συμμετάσχουν σε μια εκφοβιστική συνομιλία στο διαδίκτυο, δίχως να αναλογιστούν τις συνέπειες.

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 8/13

Μπορεί πράγματι να πάρει το δρόμο της δικαιοσύνης;

Η απάντηση είναι πως **ναι!**

Ο εκφοβισμός είτε διαδικτυακός είτε σχολικός και οι τρόποι με τους οποίους εκφράζεται (π.χ. απειλές, εκβιασμοί, κ.λπ.) αποτελούν ποινικά αδικήματα, μπορούν να πάρουν το δρόμο της δικαιοσύνης και να τιμωρηθούν βάσει της Ελληνικής Νομοθεσίας.

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 9/13

Τι μπορώ να κάνω ως γονέας

Μιλήστε στο παιδί για το διαδικτυακό εκφοβισμό όπως θα το κάνατε για άλλα είδη εκφοβισμού, και **προτρέψτε** το να έρθει σε εσάς αν ποτέ οποιοσδήποτε το αναστατώσει στο διαδίκτυο, το κινητό του ή άλλες συσκευές.

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 10/13

Και αν το παιδί μου πει ότι έχει πέσει θύμα διαδικτυακού εκφοβισμού, τι κάνω;

1. Καθησυχάστε το και εξηγήστε ότι δεν πρέπει να απαντά στον εκφοβισμό
2. Συλλέξτε στοιχεία, π.χ. στιγμιότυπα οθόνης. Μην σβήσετε τίποτε.
3. Εκμεταλλευθείτε στο μέγιστο τα εργαλεία στις υπηρεσίες διαδικτύου ή κινητής τηλεφωνίας του παιδιού σας, ώστε να αποτρέψετε περαιτέρω εκφοβισμό (report/block)
4. Αν το παιδί πιστεύει πως αυτός που διέπραξε τον εκφοβισμό είναι συμμαθητής του, μιλήστε στους εκπαιδευτικούς του
5. Αν πιστεύετε ότι διαπράχθηκε έγκλημα ή αν ανησυχείτε ότι το παιδί σας διατρέχει άμεσο κίνδυνο, επικοινωνήστε με την αστυνομία

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 11/13

Αν πιστεύετε ότι το παιδί σας εκφοβίζει:

- Ξεκαθαρίστε του ότι η συμπεριφορά του πρέπει να αλλάξει
- Ρωτήστε το γιατί το κάνει κι ακούστε τι έχει να σας πει
- Αν δεν είχε συνειδητοποιήσει πως αυτό που έκανε ήταν εκφοβισμός, εξηγήστε του ότι ο εκφοβισμός δεν είναι απλώς σωματικός. Το να χρησιμοποιείς την τεχνολογία για να πειράζεις, να εξευτελίζεις και να διαβάλλεις, είναι επίσης εκφοβιστική συμπεριφορά
- Συνεργαστείτε με το σχολείο προκειμένου να συνειδητοποιήσει το παιδί πως αυτή η συμπεριφορά είναι λάθος
- Αναζητήστε επαγγελματική βοήθεια

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 12/13

Τι μπορεί να κάνει το ίδιο το παιδί για να προστατευτεί

- Δε δίνουμε ποτέ τους κωδικούς μας σε κανέναν, ούτε στους καλύτερους φίλους μας.
- Ας μη στέλνουμε μηνύματα όταν είμαστε θυμωμένοι. Είναι δύσκολο να πάρουμε πίσω αυτά που έχουμε πει πάνω στο θυμό μας.
- Όταν κάτι δεν φαίνεται σωστό σε έναν ιστοχώρο ή μια συνομιλία, τότε κατά πάσα πιθανότητα δεν είναι. Γι' αυτό, εάν αισθανθούμε άσχημα, ας βγούμε αμέσως από αυτό τον ιστοχώρο ή ας διακόψουμε αμέσως τη συνομιλία.
- Ας συνειδητοποιήσουμε ότι η διαδικτυακή επικοινωνία δεν είναι πάντα ιδιωτική, καθώς οι άλλοι μπορούν να αντιγράψουν, να εκτυπώσουν και να μοιραστούν με άλλους τα λεγόμενά μας ή τις φωτογραφίες μας.

Cyber bullying – Διαδικτυακός εκφοβισμός 13/13

Τι μπορεί να κάνει το ίδιο το παιδί για να προστατευτεί

- ✓ Δεν απαντάμε στα εκφοβιστικά μηνύματα.
- ✓ Μπλοκάρουμε την πρόσβαση του αποστολέα.
- ✓ Κρατάμε και αποθηκεύουμε τα μηνύματα ή τις συνομιλίες. Αυτό θα μας είναι χρήσιμο, εάν χρειαστεί ή εάν θελήσουμε να το καταγγείλουμε.
- ✓ Δεν προωθούμε μηνύματα ή εικόνες και φωτογραφίες που θα μπορούσαν να πληγώσουν τα συναισθήματα κάποιου. Έχουμε στο μυαλό μας ότι, εάν κάποιος μας στείλει ένα μήνυμα και το προωθήσουμε ή γελάσουμε με αυτό, στην ουσία γινόμαστε και εμείς μέρος του εκφοβισμού.
- ✓ Αναφέρουμε το πρόβλημά μας στους γονείς μας ή σε άλλους ενήλικους που εμπιστευόμαστε.

Προστασία προσωπικών δεδομένων

Ποια είναι τα προσωπικά μας δεδομένα

Κάθε πληροφορία που περιγράφει ένα άτομο, όπως:

- ✓ ένα ονοματεπώνυμο,
- ✓ μια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,
- ✓ τα στοιχεία ενός τραπεζικού λογαριασμού,
- ✓ μια φωτογραφία,
- ✓ στοιχεία που έχουν αναρτηθεί σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης,
- ✓ πληροφορίες σχετικά με το ιατρικό ιστορικό ή
- ✓ η διεύθυνση IP ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή

Ποια είναι τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα

Είναι τα δεδομένα που αφορούν

- ✓ στη φυλετική ή εθνική προέλευση,
- ✓ στα πολιτικά φρονήματα,
- ✓ στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις,
- ✓ στη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις,
- ✓ στην υγεία,
- ✓ στην κοινωνική πρόνοια,
- ✓ σε πληροφορίες για ποινικές διώξεις ή καταδίκες,
- ✓ και άλλα....

Γιατί είναι σημαντική η προστασία των προσωπικών δεδομένων

Δεν ξέρουμε ποτέ πώς θα χρησιμοποιηθούν οι ιδιωτικές μας πληροφορίες αν βρεθούν σε λάθος χέρια.

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

- Πόσο συχνά δεν τραβάμε φωτογραφίες στην καθημερινότητά μας;;
- Πλέον σχεδόν συνέχεια.
- Επίσης πόσο πολύ θέλουμε να «ανεβάσουμε» τη φωτογραφία μας;

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Πριν κοινοποιήσεις μια φωτογραφία σκέψου και ρώτα τον εαυτό σου...

- Με ποιον τη μοιράζομαι;
- Ποιος άλλος μπορεί να τη δει;
- Εκείνοι που θα τη δουν τι θα μάθουν για μένα;
- Εκείνοι που θα τη δουν τι θα μάθουν για τους υπόλοιπους που απεικονίζονται στη φωτογραφία

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Πώς αλλιώς αποκαλύπτουμε προσωπικά μας δεδομένα χωρίς να το συνειδητοποιούμε

- ❖ Όταν δεν έχουμε ενεργοποιήσει τις ρυθμίσεις απορρήτου στα κοινωνικά δίκτυα που χρησιμοποιούμε, οποιοσδήποτε έχει πρόσβαση στα προσωπικά μας δεδομένα
- ❖ Μέσω σχολίων ή φωτογραφιών που μας αφορούν και κοινοποιούνται από τρίτους
- ❖ Μέσω εφαρμογών που κατεβάζουμε

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Πώς μπορώ να γνωρίζω αν κάποιος έχει τα προσωπικά μου δεδομένα και τα χρησιμοποιούν παράνομα;

- ✓ Η καλύτερη μέθοδος είναι η πρόληψη.
- ✓ Ο καθένας μας πρέπει να είναι ευαισθητοποιημένος, να μη δίνει τα στοιχεία του ανεξέλεγκτα, να περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Συμβουλές για την προστασία των προσωπικών μας δεδομένων

- ❖ Να θυμάστε πως **ό,τι αναρτούμε στο διαδίκτυο μπορεί να παραμείνει εκεί για πάντα** και να έχει πρόσβαση σε αυτό το περιεχόμενο ο οποιοσδήποτε. Οπότε, είναι πολύ σημαντικό να **ΣΚΕΦΤΟΜΑΣΤΕ ΔΙΠΛΑ** πριν κοινοποιήσουμε το οτιδήποτε.
- ❖ Όταν επεξεργαζόμαστε δεδομένα άλλων, ακόμα και αν είναι φίλοι μας, πρέπει αντίστοιχα να έχουμε τη **συγκατάθεσή** τους. Για παράδειγμα, πριν ανεβάσουμε στο Facebook φωτογραφία από μια κοινωνική εκδήλωση, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι όλοι οι εικονιζόμενοι σε αυτήν συμφωνούν με τη δημοσίευσή της.

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Συμβουλές για την προστασία των προσωπικών μας δεδομένων

- ❖ Αποφύγετε τη χρήση κωδικών που είναι εύκολοι στην απομνημόνευση (όπως ημερομηνίες, γνωστούς όρους, ακολουθίες γραμμάτων ή κύρια ονόματα).
- ❖ Κρατήστε τους κωδικούς σας μυστικούς και αλλάζετε τους σε τακτικά χρονικά διαστήματα (τουλάχιστον μια φορά ανά 6 μήνες).

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Συμβουλές για την προστασία των προσωπικών μας δεδομένων

- ❖ Σκεφτείτε **ποιος μπορεί να βλέπει τα δεδομένα** σας – Μην επισκέπτεστε ιστοσελίδες που δεν θα θέλατε οι άλλοι να γνωρίζουν όταν χρησιμοποιείτε «κοινόχρηστους» υπολογιστές
- ❖ Θυμηθείτε να **αποσυνδέεστε** από τις ιστοσελίδες, στις οποίες έχετε εισέλθει/συνδεθεί με χρήση συνθηματικών (π.χ. όταν κάνετε αγορές από το διαδίκτυο ή την ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης)

Προστασία των προσωπικών δεδομένων

Συμβουλές για την προστασία των προσωπικών μας δεδομένων

- Κρατήστε τον υπολογιστή σας ασφαλή – Χρησιμοποιήστε προγράμματα τείχους ασφαλείας (firewall) και προστασίας από ιούς (antivirus). Φροντίστε τα προγράμματα αυτά να είναι ενημερωμένα

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

www.saferinternet4kids.gr

www.help-line.gr

Γραμμή βοήθειας

www.safeline.gr

Γραμμή παράνομου περιεχομένου

www.inhope.org
www.betterinternetforkids.eu

www.forth.gr

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Πηγές:

- <https://saferinternet4kids.gr/>
- <https://www.safeline.gr/>